בא א מיי׳ פ״ט מהל׳

בכורים הל"ג:

נב ב מיי' פ"ה מהל' בכורות הלכה ה סמג עשין ריד טוש"ע יו"ד סי' שיז סעי

:6

מייבות מיים מה מיים זו נג ג מיי שם הנ"ו טוש"ע שם סעי" 2: נד ד ה ו מיי פ"ה מהלי נכורות הלכה ב סמג עשין דש טוש"ע יו"ד סי"

שיח סעי' ב: נה ז מיי' שם סמג עשין

קמד טוט"ע יו"ד סי קמד טוט"ע יו"ד סי זיח סער ג: נו ח ט י מיר אם טוט"ע אם סער ד:

שימה מקובצת

ויוסי אע"ג דאין חליפיו נמי פטור והא דקתני חליפיו לדבריו: כן אין חליפיו ביד כהן נמי פטירנא דאי: גן היכא דחליפיו ביד אות ן׳

נמחק: ד] לא קמ"ל אמר רב פפא אות ו' נמחק: ק] אלא פפא אות ו' נמחק: ק] אלא הואיל וכהן בא עליו משני תיבות בספק בכור ואות ו' נמחק: ו] מתנות ואפילו

ספק: ז] דאיכא בריא דכהן

. הוא אמר רבי אמי: ק] חייא

עיין בתוס׳ דף ט: יכן עקיבא

דכהן נוטל כחוש משום דתרי מחדא היא דאיתיליד

ואמר ליה לכהן זיל ואייתי ראיה ואפיק אבל: יגן עליו

הכהז משני כר׳ יוסי תלמודא

הרחן משני כו יוסי תיבות ודאי דהואיל: ידן תיבות ודאי טעמא לאו נמחק: עון הוא חייב הס"ד: עון מחבירו

עליו הראיה: יוז פסידא כגוז

. היכא דאיכא ספיקא דמפסיד

היכא דאיכא ספיקא דמפסיד בעל: יתן דתרי זכרים מחדא נפקו: יען ליה לר' טרפון: ס דהך דילידא אות ר' נמחק: להן הוי כספק: לס כמו יחלוקו דר"ט:

לגן גבר כיון דאין אחד מהם מוחזק צריך לומר: לדן לתקן

מוחזק צריך לומר: לדן לתקן כאן גבי תיבת כמו נמחק ותיבת כן ל"ש: להן ומשעבד

ליה חצירו אי נמי וכו׳ תיבת

נפשיה נמחק:

 ל) ב"מ לו:, כ) [לקמן נה.
פקחים ד: ב"מ כט:],
ג) [לקמן לה:], דו ל"ל
מלמודא וגי' ל"ק לגמריה,
ה) אפשר דפוטר עי' ל"ק, ו) אותה אחת הנשארת בין ל"ק, ז) לרי טרפון נ"ק, ח) אצלו ז"ק, ט) כספק ז"ק, י) ז"ק מ"ו, ל) גיטין עוב,

הגהות הב"ח

(מ) גמ' בחלרו דניחא ליה: נותן שניהס: (ג) שם לא ביכרה וילדו כו׳ ר׳ מאיר כל"ל וחום ר' נמחק: (ד) גמ' חבל שתי רחלים שלח ביכרו: (ה) רש"ר ד"ה שמנים וכו' מחבירו עליו הראיה ומתני: (ו) בילידא חד:

מוסף רש"י

בשנים שהפקידו אצל בשנים שהפקרו אבי רועה. זה טלה אחד וזה שנים, זה אומר שנים שלי וזה אומר זה חומר שנים שני זה חומר שנים שלי (ב"ח לז:). כל שחליפיו ביד כהן. כגון האי ספק בכור שהכהן נטל את אחיו, פטור ישראל מן מנייו, בשיי זנות דורוע ולחיים וקיבר

→

רבינו גרשום (המשר) וחולקין. כך האחד שהוא חי מנח ביניהן בין כהן לישראל הילכך חולקין: לאחד שהפקיד אצל בעל לאחו שחפקיו אצל בעל הבית בהמה אחת. וערבה בעדרו ומת אחד מהעדר ואין ידוע אם משל בעל הבית הוא או של מפקיד וזהו הדין המוציא מחברו עליו הראיה: אלא במאי פליגי. הואיל ור' חייא אמר דנראין דברי זהדברי וה ומביא ראיה לזה ולזה אלא במאי פליגי אמאי לא מודו אהדדי והלא שניהז . שוים שהפקידו אצל רועה (לאו) ר' עקיבא פליג בשנים שהפקידו אצל רועה. אע"ג שהפקידו אבל דדעה. אע ג ראיכא למימר שרועה מניח ביניהם ומסתלק אפי' הכי קאמר ר' עקיבא שהמוציא מחברו עליו הראיה: ור' טרפון פליג באחד שהפקיד. . כלומר דלא פליגי אלא הכל יודים רשוים וראחד רו׳ הרל מודים בשנים שהפקידו הכל מודים בשנים שהפקידו אצל רועה. היינו אם מסר בעה"ב בהמתו שלא ביכרה לרועה דיש עליה ביכות לודעה דיש פליה. נמי רשות כהן וילדה ב׳ זכרים ברשות הרועה ודאי יש דין שיחלוקו. ובאחד שהפקיד אצל בעה״ב כגון . שברשות בעה"ב והבהמה מסרה בעה"ב לרועה כהן: מסחה בעה"ב לדועה כהן: "' טרפון סבר אקנויי אקני ליה. בעה"ב לרועה כהן מקום בחצרו שיהיה בכורו שם דניחא ליה לבעה"ב דתיתעביד מצוה בחצרו שיגדל בכורו של כהן שם י איר בבודו פי כחן והוה ליה כשנים שהפקידו אצל רועה ב' הן הכהן ובעה"ב והחצר היא הרועה שיש לשניהם רשות בה: - -שמניח גזילה ביניהן. הילכך הבית דזימנין דמית הבכור ואתי כהן ואמר לא בכור מית אלא חדא בהמה דידר

כל שחליפיו כו'. אי אמרת בשלמא טעמא דרבי מאיר גבי בכור משום דבא עליו ים משני לדדין היינו דקנסיב ר' יוסי הש"סף דהואיל וחליפיו ביד כהן פטור דאינו יכול לומר אי בכור הוא כולו דידי הוא דהוי כמאן דובניה לישראל אלא אי אמרת טעמא דר׳ מאיר משום שלא תשתכח תורת מתנות אמאי נקט

רבי יוסי טעמא משום דחליפיו ביד

כהן הא לר׳ מאיר נמי מה״ט לפטרה׳ אלא ידו ודאי טעמא לאו משום שלא משתכח תורת מתנות הוא שח: אי שמן מים דכהן הוא. האי דמית דהא רבי טרפון אמר כהן בורר לו את היפה: חור בו רבי טרפוז. מהמייתה דאמר כהן בורר לו את היפה וסבר דלשניהם יש חלק בשניהם: לשנים שהפקידו אלל רועה. שתי בהמות ומתה האחת ואין ידוע של מי מתה: שמנית רועה. בין ישניהם לחלקה ומסתלק דהכא ליכא למימר המוליא מחבירו (ה) שון ומתני׳ נמי דהאמר רבי טרפון [יז:] יחלוקו כגון שאותו ספק בכור החי נמסר לרועה ואתי בעל הבית וכהן גבי רועה דליכא מוליא מחבירו דהא לא קאי ברשותא דחד מינייהו: ומשל דרבי עהיבה לחחד שהפקיד אלל בעל הבית. והניחה בעדרו ומתה בהמה אחת בעדרו ואומר שלך מתה והלה אומר אחת מאותן שלך מתה המוליא מחבירו עליו הראיה ומתני׳ נמי דמרע ליה ר׳ עקיבא לכחו של כהן כשישנן ברשות בעל הבית דהוי כהן מוליא מחבירו: אלא במאי פליגי. הואיל ולאו בחד גונא קמיתרלא מתני': ר' עקיבא פליג בשנים שהפקידו אלל רועה. בתמיה. הא ודאי ליכא למימר המוליא מחבירו עליו הראיה: לא נחלקו אלא. כגון שהבכור חי עומד בחלר בעל הבית וכהן רועה כל בהמותיו של בעל הבית: אקנויי אקני ליה. בעל הבית לכהן מקום בחלירו כדי שיזכה כהן בבכורות כשיוולדו מיד דתיקני ליה חלירו: דניחא ליה לאינש דממעביד מלוה בממוניה. שיגדלו בכורותיו של כהן בחלירו והוה ליה חלר של שניהם והוי האי חלר כי רועה וכאילו שנים הפקידו אצלו הילכך חולקין דברשות שניהם עומד: פסידת. יו היכא דאיכא ספיקא מפסיד בעל הבית אי קיימא חלר ברשות כהן: בותבר' אחד לו. שהרי היתה נקבה עמו ואיכא למימר נקבה יצאת תחלה: משמנין ביניהן. כהן נוטל כחוש: יחלוקו. דחזר בו ר' טרפון מקמייתה: שני זכרים ושתי נקבות חין כחן לכהן כלום. דאיכא למימר כל חדא וחדא ילדה זכר ונקבה וילאת נקבה תחלה: שחליפיו ביד כהן. שהכהן נוטל אחת מן הספיקות פטור האחר

שילדה שני זכרים [11] התם קאמר ר"ע כהן נוטל כחוש: משום דפרי מחדא. רחל נפוק ומספקא מילחא והמוליא מחבירו עליו הראיה:

מן המתנות דעשו את שאינו זוכה

כזוכה: זכר ונקבה אין כאן לכהן

כלום. דשמא אותה שלא ביכרה

ילדה הנקבה ואותה שכבר ביכרה ילדה זכר: גבז' קמייסא. רחל

ליה כהן אצל חצר כאחד שהפקידו אצל בעה"ב. והמוציא מחברו ע"ה. להכי נקט שנים שהפקידו אצל רועה ואחד שהפקידו אצל בעה"ב שכן דרך בני אדם ב' מפקידין בהמתן אצל רועה ואחד דרכו להפקיד אצל בעה"ב: דהך דילדה חד שביח טפי שהיה דרך בני אדם ב' מפקידין בהמתן אצל רועה ואחד דרכו להפקיד אצל בעה"ב: דהן דילדה חד שביח טפי שהיה בריוח שלא ביכרו בריוח שלא דחקף אחד והוא הבכור ודאי ולימא אפי' לר' עקיבא יטול השמן הכהן: בהא ב' רחילות שלא ביכרו קספקא לן איזו ילדה הכחוש אם זו שילדה זכר ונקבה אם זו שילדה זכר ונקבה אם זו שילדה זכר ונקבה אם זו שילדה וכר ונקבה אם זו שילדה וכר ונקבה אם זו שילדה וכר להו שבירי ביכולה פליג ר"ע:

הכל מודים בשנים שהפקידו אצל רועה כו'. נפרק המפקיד (כ"מ דף נו:) פריך דרבא אדרבא אהא דאמר רבא דבשתי כריכות סוה ליה למידק כו': שמניח רועה ביניהם ומסתלק. אין זה כי ההוא דגול אחד מחמשה בני אדם דאמרי׳ מניח גוילה ביניהם

ומסתלק ופריך גפ' המפקיד (שם.) ושקלי ליה כולהו ואזלי והאמר ר' אבא בר זבדא ספק הנוח לכתחלה לא יטול ואם נטל לא יחזיר ומפרש דמניח דקאמר גבי גזל היינו שיניח בידו או ביד בית דין עד שיתברר של מי הוא אבל הכא לא חיישינן אי שקלי לה כולהו ואזלי דמיירי כשהפקידו ח לו שלא מדעתו ואינו מוטל עליו לשמור ולא הוי יאוש) בספק הינוח ואי מסתלק דהכא בעי למימר שיחלוקו ביניהם הוי ממש כמו יכן דרבי טרפון ואם רוצה לומר מסתלה וכל דאלים גבר כם לריך לומר דהא דמדמי להא דר' מרפון לשנים שהפקידו אצל רועה הכי קאמר דכיון דהתם כל דאלים גבר ולא אמרינו ביה המוליא מחבירו עליו הראיה סברא הוא לתקן יח כמו כן

אקנויי בחצרו. ואפי׳ כלא קנין קא קני דגמר ומשעבד ^{נהן} נפשיה אי נמי כמה פעמים הרועה פותח ונועל כדאמר י תיזיל איהי ותחוד ותפתח וברשות בעל הבית קא מחזיק:

יו דכהן הוא אמר [רבי] אמי חזר בו ר' מרפון: ר"ע אומר המוציא מחבירו עליו הראיה: אמר רבי חייא יו משל דר' מרפון למה הדבר דומה לשנים שהפקידו אצל רועה שמניח רועה ביניהם ומסתלק ומשל דרבי עקיבא למה הרבר רומה לאחד שהפקיד אצל בעל הבית שהמוציא מחבירו עליו הראיה אלא במאי פליגי ר' עקיבא פליג בשנים שהפקידו אצל רועה שמניח רועה ומסתלק ור' מרפון פליג באחד שהפקיד אצל בעל הבית "אמר רבא ואיתימא רב פפא הכל מודים יבשנים שהפקידו אצל רועה שמניח רועה ביניהם ומסתלק ובאחר שהפקיד אצל בעל הבית ישהמוציא מחבירו עליו הראיה לא נחלקו אלא בחצר בעה"ב ורועה כהן יי רבי מרפון סבר אקנויי קא מקני ליה בחצירו וניחא ליה דליתעביד מצוה [בממוניה] והוה ליה כשנים שהפקידו אצל 🛚 🕫 ה רועה שמניח רועה ביניהן ומסתלק ור"ע סבר כיון דאית ליה פסידא לא מקני ליה מידעם והוה ליה כאחד שהפקיד אצל בעל חבית שהמוציא מחבירו עליו הראיה: מתני' ישתי יו רחיליו שלא ביכרו וילדו שני זכרים (י) שניהם לכהן זכר ונקבה הזכר לכהן שני זכרים ונקבה אחד לו ואחד לכהן רבי מרפון אומר הכהן בורר לו את היפה רבי עקיבא אומר ימשמנין ביניהן והשני ירעה עד שיסתאב וחייב במתגות רבי יוסי פומר מת אחד מהז רבי מרפוז אומר יחלוקו ר' עקיבא אומר יהמוציא מחבירו עליו הראיה ישתי נקבות וזכר או שני זכרים ושתי נקבות אין כאן לכהן כלום "אחת ביכרה ואחת לא ביכרה (י) וילדה שני זכרים אחד לו ואחד לכהן ר' מרפון אומר הכהן בורר את היפה ר' עקיבא אומר משמנין ביניהן והשני ירעה עד שיסתאב וחייב במתנות רבי יוסי פומר שרבי שיוסי אומר כל שחליפיו ביד כהן פמור מן המתנות ורבי מאיר מחייב מת אחד מהן ר' מרפון אומר יחלוקו ר' עקיבא אומר "המוציא מחבירו עליו הראיה יוכר ונקבה אין כאן לכהן כלום: גמ' צריכא דאי אשמועינן קמייתא בההיא קאמר ר' עקיבא ים דתרי מחדא אבל יי רחיליו שלא ביכרו דתרי מחדא וחד מחדא אימא מודי ליה לר' מרפון דהך דילידא חד שביח מפי ואי אשמועינן הא בהא קאמר רבי עקיבא דתרוייהו לא ביכרו אבל אחת ביכרה ואחת שלא ביכרה וילדו שני זכרים אימא מודי ליה לר' מרפון

אבל שפי רחלים. שילדו שני זכרים ונקבה דתרי יתו נפקו מחדא וחד מחדא: אימא מודי לים ישו "רבי טרפון. דכהן בורר לו את היפה דלפיכך הוא יפה שילא יחיד ולא היתה הנקבה עמו וזהו ודאי בכור גמור: (i) כן והך דילידא חד שביח מפי. שביח מעולה:

גני כהן '' (שיחלוקו): יי קא מקני דיה מקום

בר אבא א"ר יוחנן משל: ען כהן, עיין בתוס' לקמן דף לה ע"ב: ין דניחא ליה אות ר' נמחק: ילון שתי רחילות.

רבינו נרשום

הוא ואתי לידי גיזה. הילכך דאע"ג דאין חליפין ליפטר: קמ"ל. ר' אלעזר דאין חליפין חייב: ומי מצית אמרת הכי. דנסיק מצית אמות הכי, ינסיק אדעתין דר' יוסי משום דאי מחייבת ליה אמר: והתני סיפא. בפירוש ר' יוסי אמר כל שחליפיו כו׳. אלמא דטעמיה משום חליפין: מהו דתימא ר׳ יוסי. לא בעי חליפין אלא לדבריו דר' מאיר קאמר וכר' להכי איצטריך ר' אלעזר למימר דחייב: בספק מעשר. כגון קרא לתשיעי עשירי ילעשירי תשיעי ולאחד עשר לכשירי שלשתן מקודשין עשירי שלשתן מקודשין העשירי מעשר והתשיעי קרב במומו ואחד עשר קרב שלמים והיינו ספק מעשר שפטור מן המתנות מעשר שפטור מן המתנות דאין יכול לבוא עליו משני צדרין וכ"ש מעשר ודאי דפטורה דהוי קדשים קלים וישראל אכיל ליה כוליה חוץ מאימורין: ור' מאיר מחייב. אלמא דאיז מחייב י ר' מאיר אלא מבכור דבא

דרב פפא: אכתי איצטריך מהו דתימא ר' מאיר כו' קמ"ל רב פפא דפטר לדברי הכל: ואמאי יחלוקו. הא אמר איהו דהכהן בורר לו את היפה דההוא דבריא נפק ברישא: וניחזי. השתא אי שמן מית והיינו דבריא דכהן הוא כו': חזר בו ר' טרפון. ממאי דאמר מעיקרא בורר אלא סבר דיחלוקו אפי' שניהם חיים: ר' עקיבא אמר המוציא מחברו עליו הראיה כו'. כלומר דברשותא דבעה"ב קאי וכהן בעי איתויי ראיה: לשנים שהפקידו אצל רועה שתי בהמות ומתה אחת מהן ואין יודע הרועה של מי המתה ווהו הדין שמניח החייה בינייהו ומסתלק והוי ממון מוטל בספק

ביד כהן לא מהו דתימא ר' יוםי יו לדבריו דר' מאיר קאמר ליה לדידי אפי' אין פ חליפין ביד כהן דאי מחייבת ליה במתנות אתי ליה לידי גיזה ועבודה לדידך אודי לי מיהא היכא ם דחליפין ביד כהן דעשו שאינו זוכה כזוכה ואמר ליה ר' מאיר לא יו ואמר רב פפא הכל מודים בספק מעשר "שפמור מן המתנות הכל מודים מאן ר' מאיר פשימא עד כאן לא קמחייב ר' מאיר התם אלא 🔊 בספק בכור הואיל ובא עליו כהן משני צדדין אבל ספק מעשר לא מהו דתימא מעמא דר' מאיר דלא תשתכח תורת מתנות יו אפילו ספק מעשר נמי קא משמע לן ומי מצית אמרת הכי והקתני סיפא שהיה ר' יוםי אומר כל שחליפיו ביד כהז פמור מן המתנות ורבי מאיר מחייב מהו דתימא ר' מאיר אפי' ספק מעשר מחייב והא דמיפלגי בחליפין להודיעך כחו דרבי יוםי רפטר אפי' היכא דכהן בא עליו משני צדדין קא משמע לן: מת אחד מהן רבי מרפון אומר יחלוקו: אמאי יחלוקו ניחזי אי שמן מית דכהן היהו דיהו אים שמן מית דכהן הוא והאי דאיכא דבעל הבית ואי כחוש מית דבעל הבית מית והאי דאיכא

כל שחליפיו ביד כהן פטור מן המתנות ורבי

מאיר מחייב חליפין ביד כהן אין אין חליפין

א) נראה דל"ל אבל אחת ביכרה ואחת לא ביכרה דהא דלא בכיר שביח טפי והו"א דיטול הכהן הבריא לריכא וכו'.